

L'inspecturat da vischnancas infurmescha
Gemeindeinspektorat informiert Gemeinden

Las finanzas communalas sut l'ensaina da la precauziun

L'evaluaziun dals quintes annuals 2002 mussa che la situaziun finanziala da las vischnancas grischunas è sauna. Retgavs fiscals pli auts sco consequenza da la revisiun da la lescha da taglia e da la midada sin la taxaziun annuala han meglierà l'atgna finanziaziun. Precauziun e retegnientscha tar las expensas han a medem temp er permess da far amortisaziuns supplementaras e da pajar debits. La precauziun pli gronda è però er in indizi che las aspectativas areguard las perspectivas per l'avegnir èn pli tost modestas.

Sa basond sin la lescha da vischnancas sto mintga vischnanca trametter ses quint annual approvà inclusiv il rapport da la cumissiun da quint u da gestiun a la regenza. L'inspecturat da vischnancas registrescha ils quintes, fa in'evaluaziun statistica da quels e tegna en scrit las enconuschientschas las pli impurtantas en in rapport da revisiun u en in rapport da surveglianza intern. In rapport da revisiun survegnan quellas 80 vischnancas, da las qualas l'inspecturat da vischnancas controllescha la contabilitad. Cunquai che bunamain tut las vischnancas applitgeschan il model armonisà da contabilitad, prestan ellas ina contribuziun impurtanta a la trans-

parenza da lur finanzas. Grazia al rendaint uniftgà ha er pudì vegnir creada ina interessanta statistica da las finanzas da las vischnancas. Cifras da cumparegliaziun pon vegnir clamadas directamain da la homepage da l'inspecturat da vischnancas (www.gi.gr.ch) e permettan cumparegliaziuns a travers vischnancas cun relaziuns sumegliantas.

Fin la fin da l'onn 2003 han ins pudì evaluar ils quintes annuals 2002 ed eruir ils indicaturs da finanzas correspundents. La tabella agiuntada cuntogna ina survista dals indicaturs da finanzas ils pli novs da tut las vischnancas grischunas. Ils resultats vegnan commentads sin las paginas 2 e 3 da questa ediziun.

La cumprova da las obligaziuns eventualas è indispensabla

En connex cun las stentas per dapli trasparenza en ils quintes communalas èsi en il fratemp er indispensabel da cumprovar las obligaziuns eventualas. Tar ils rendaints actuals vegnan las vischnancas perquai supplitgadas d'inditgar las obligaziuns eventualas en in'aggiunta tar il quint annual. Davart quai pudais Vus leger dapli en la contribuziun sin pagina 4 sco er sin il feagl d'infurmaziun separà davart l'aggiunta tar il quint annual.

Cuntegn:	- Las finanzas communalas sut l'ensaina da la precauziun	1
	- Novs indicaturs da finanzas da las vischnancas 2002	2 - 3
	- Dapli trasparenza cun cumprovar las obligaziuns eventualas	4
Agiunta:	- Indicaturs da finanzas da las vischnancas grischunas 2002	
	- Feagl d'infurmaziun davart l'aggiunta tar il quint annual da la vischnanca	

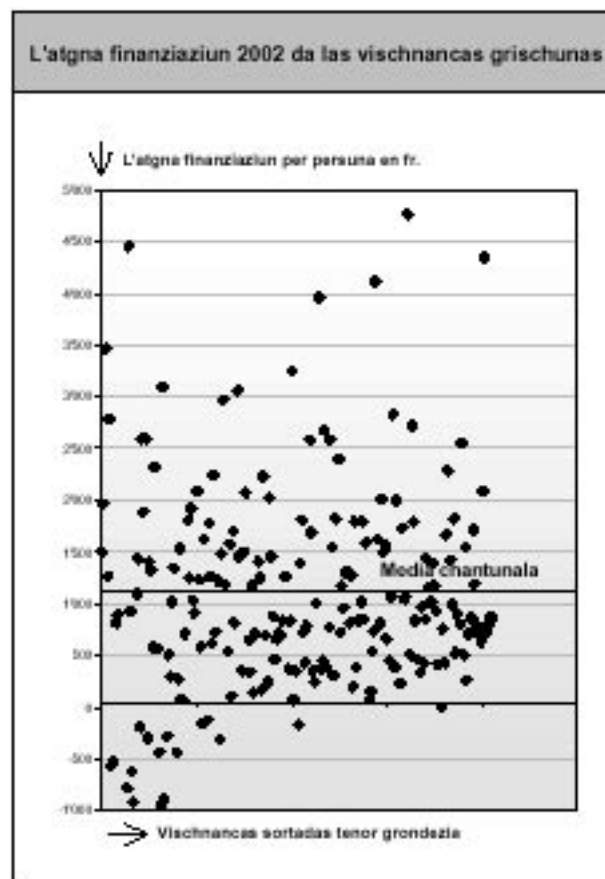
Indicats da finanzas 2002

Ils indicats da finanzas da las vischnancas grischunas èn sa meglierads marcantamain l'onn 2002. I sa tracta qua però da valurs medias. Las differenzas en il svilup finanziel da las singulas vischnancas èn anc adina vaira grondas.

Quellas vischnancas ch'han pudì megliar lur indicats grazia a las entradas supplementaras ed a la politica d'expensas precauta, han tras quai er augmentà considerablament lur resistenza visavi la pressiu generala da finanzas. Tar las autras vischnancas smanatschan en moda inquietanta la diminuiziun da las resursas e las consequenzas dals programs da distgargia da la confederaziun e dals chantuns da limitar la libertad finanziala. Quai prenda d'ina vart adattaziuns structuralas, da l'autra vart dentant er in'adattaziun ed in rinforzament dals mecanissem da cumpensaziun.

L'atgna finanziaziun è cleramain pli auta

Cun 1'134.- francs per abitant è l'atgna finanziaziun (cashflow) per passa 33 % pli auta che l'onn precedent (855.- francs). Questa valur media considerabla na cuntanschan però lunschor betg tut las vischnancas grischunas. Entant che 91 vischnancas cuntanschan respectivamain surpassan questa cifra, mussan passa 116 vischnancas valurs pli bassas. Tar 18 vischnancas n'ha pudì vegnir cuntanschi nagina atgna finanziaziun. Ils retgavs currentes na bastan betg per cuvrir las expensas currentas. Que-

stas vischnancas vivan ubain da la substanza ubain ston far novs debits.

Il grad d'atgna finanziaziun mussa quant enavant che novas investiziuns pon vegnir finanziadas cun meds elavurads sez. In grad d'atgna finanziaziun

Indicats financiers da las vischnancas grischunas 1)	1996 - 2002						
	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Grad d'atgna finanziaziun 2)	87.36%	77.86%	75.91%	63.23%	94.23%	88.66%	163.12%
Quota d'atgna finanziaziun 3)	15.83%	14.86%	12.50%	12.13%	14.23%	14.37%	18.14%
Quota grevezza da tschains 4)	0.23%	0.41%	0.27%	-0.26%	-0.41%	-0.11%	-0.37%
Quota servetsch da chapital 5)	10.09%	11.32%	10.66%	10.46%	10.57%	10.35%	9.63%
Daivet net per persuna en fr. 6)	1'840	1'903	2'020	2'340	2'253	2'198	1'846

1) Il daivet net è vegni erui per tut las 209 vischnancas, entant ch'ils ulteriurs indicats pertogan be vischnancas cun in NMC cumplet (1996: 148; 1997: 163; 1998: 188; 1999: 203; 2000: 207; 2001: 209; 202: 207)

2) Ideal: 100 % e dapli; bun fin giustificabel: 100 - 70 %; problematic: sut 70 %

3) Buna: sur 20 %; mesauna: 10 - 20 %; flaiiva: sut 10 %

4) Pitschna: sut 2 %; mesauna: 2 - 5 %; groeda: 5 - 8 %; fitg auta (indebitament strusch pli supportabel): sur 8 %

5) Pitschna: sut 5 %; supportabla: 5 - 15 %; auta fin fitg auta: 15 - 25 %; strusch pli supportabla: sur 25 %

6) Pitschen: fin fr. 1'000.-; mesaun: fr. 1'000.- - fr. 3'000.-; grond: fr. 3'000.- - fr. 5'000.-; fitg aut: sur fr. 5'000.-

sut 100 pertschient maina a novs debits. Sa chatta questa valur sur 100 pertschient, alura pon ils debits vegnir reducids. Valurs tranter 70 e 100 pertschient muntan in nov indebitament ch'è po anc vegnir responsà. Cumpareglià cun l'onn precedent è il grad d'atgna finanziaziun s'augmentà sin 163.12 pertschient (2001: 88.66 pertschient).

Puspè sa chattan las vischnancas cun las investiziuns nettas las pli grondas en la Val dal Rain grischuna ed en las regions turisticas. Suenten in lev augment da l'activitad d'investiziun l'onn precedent è puspè vegnì investà damain l'onn 2002. Las investiziuns nettas per abitant èn sa reducidas da 957.- francs a 686.- francs. Passa 50 pertschient dal total da las investiziuns nettas resultan mo da diesch vischnancas. 36 vischnancas serran il quint d'investiziun cun in avanzament d'entradas. Da las vischnancas restantas cuntanschan 109 (l'onn precedent 73) in grad d'atgna finanziaziun da passa 100 pertschient. 15 vischnancas sa chattan tranter 70 e 100 pertschient e 37 vischnancas tranter 0 e 70 pertschient. 10 vischnancas han in grad d'atgna finanziaziun negativ.

La **quota d'atgna finanziaziun** mussa la forza finanziaria e la libertad finanziaria d'ina vischnanca. La quota d'atgna finanziaziun è sa meglierada da 14.37 sin 18.14 pertschient. Questa valur po vegnir taxada sco cuntentaivla. 81 vischnancas han ina quota d'atgna finanziaziun da passa 20 pertschient. Ina valur da 10 pertschient e main han 49 vischnancas.

Ils debits vegnan reducids vinavant

Grazia ad entradas supplementaras ed ad ina politica d'expensas precauta han ils debits danovamain pudì vegnir reducids.

Ils **debits nets per abitant** èn sa reducids da 2'196.- francs a 1'846.- francs u per var 15 pertschient. La differenza tranter las singulas vischnancas va d'ina indebitaziun netta da passa 30'000.- francs per abitant fin ad ina facultad disponibla da quasi 50'000.- francs per abitant. 109 vischnancas (l'onn precedent 114) mussan ina indebitaziun netta. Tar las autras 100 vischnancas (l'onn precedent 98) è la facultad finanziaria entant pli gronda ch'il chapital ester. Mesirà vi da l'indebitaziun netta èn sa meglieradas 91 vischnancas, 118 vischnancas èn sa svilupadas en ina direcziun negativa. Tar il giudicament da quests indicaturs sto er vegnir resguardada la forza finanziaria d'ina vischnanca, sco p.ex. l'atgna finanziaziun e la cumposiziun concreta da la facultad finanziaria. Il total dal chapital ester è sa sbassà per 2.7 pertschient a 1.53 milliardas francs,

la valur da la facultad finanziaria da tut las vischnancas è perencunter s'augmentada per 1.7 pertschient sin 1.19 milliardas francs.

La **quota da la grevazza** da tschains exprima ils tschains nets per il servetsch da debits en relaziun cun il retgav finanziel. En quest connex n'han 117 vischnancas mussà nagina grevazza da tschains, quai che dastga vegnir taxà sco fitg cuntentaivel. Mo tar 18 vischnancas surpassa questa valur tschintg pertschient, quai che inditgescha ina fitg gronda grevazza da tschains.

La **quota dal servetsch da chapital** è la mesira per la grevazza dal budget tras custs da chapital. Ina quota auta dal servetsch da chapital inditgescha in grond basegn d'amortisaziun e / u in grond indebitament. Cun 9.63 pertschient mussan las vischnancas en media ina valur supportabla. Tar 60 vischnancas è la quota però sur 15 pertschient, quai che vegn taxà sco fitg aut. 15 vischnancas surpassan schizunt la quota da 25 pertschient.

Definiziun dals indicaturs finansials

Grad d'atgna finanziaziun:

Atgna finanziaziun en pertschients da las investiziuns nettas

Atgna finanziaziun:

Amortisaziuns sin la facultad administrativa e sin il deficit da bilantscha plus il saldo dal quint current, plus depositos en finanziaziuns spezialas minus prelevaziuns da finanziaziuns spezialas

Investiziun netta:

Expensas d'investiziuns minus entradas d'investiziuns; senza contribuziuns percurrentas, passivaziuns ed activaziuns

Quota d'atgna finanziaziun:

Atgna finanziaziun en pertschients dal retgav finanziel

Retgav finanziel:

Retgav dal quint current minus prelevaziuns da finanziaziuns spezialas, contribuziuns percurrentas e scuntraziuns internas

Quota da grevazza dals tschains:

Tschains nets en pertschients dal retgav finanziel

Tschains nets:

Tschains passivs minus retgavs da facultad deducids per ils custs per immobiglias da la facultad finanziaria

Quota dal servetsch da chapital:

Servetsch da chapital en per tschients dal retgav finanziel

Servetsch da chapital:

Tschains passivs ed amortisaziuns ordinaras minus retgavs da facultad deducids per ils custs per immobiglias da la facultad finanziaria

Debit net / facultad netta:

Chapital ester minus la facultad finanziaria

Dapli trasparenza cun cumprovar las obligaziuns eventualas

L'enconuschientscha che dapli trasparenza en ils quints communal servia la finala il pli fitg a la vischnanca sezza, è en il fratemp sa profilada tar in vast circul. Latiers èn er necessarias indicaziuns e glistas complementaras en l'aggiunta tar il quint annual. En quest connex è la cumprova da las obligaziuns eventualas indispensabla.

Ils eveniments en la vischnanca vallesana da Leukerbad han mussà en moda starmenusa, nua ch'i po manar, sch'i manca la trasparenza da las interdependenzas e da las obligaziuns eventualas. Ina consequenza evidenta da quai è stada che la bonitad - intacta fin qua - da las vischnancas svizras è vegnida messa en dumonda. La dimensiun e las cundiziuns da la concessiun da credits e d'emprests èn vegnidas fatgas dependentas pli e pli dals resultats d'in rating. En quest connex pretendan ils instituts da credit consequentamain er indicaziuns davart las interdependenzas e da las obligaziuns eventualas.

Per che talas infurmaziuns supplementaras na restian betg salvadas mo a las bancas ed a las agenturas da rating, duain ellas er vegnir avertas per las burgaisas ed ils burgais ed per ina vasta publicitad. L'obligaziun da manar ina glista davart las obligaziuns eventualas vegn perquai introducida adina pli savens en ils relaschs chantunals che reglan las finanzas da las vischnancas. La conferenza dals posts chantunals da surveglianza da las finanzas communalas considerescha la cumprova da las obligaziuns eventualas sco ina pretensiun minimala a la surveglianza chantunala. Sco tar la societad anonima, nua che l'annexa è in instrument d'infurmaziun etabli (art. 663b DO), duai quella er augmentar la trasparenza tar las finanzas publicas.

En in chantun da turissem sco il Grischun èn participaziuns ed obligaziuns da garanzia per emprests a telefericas ed auters implants turistics da gronda impurtanza. Quai vala cunzunt er areguard l'obligaziun da garanzia per emprests da l'agid d'investiziun. Per quest motiv duain da nov er vegnir inditgads - en in supplement tar il quint da facultad - cauziuns, autras garantias e posts da pegn en favur da terzas persunas en la lescha davart las finanzas dal chantun Grischun. Er las vischnancas duain uss suandar quest bun exempel dal chantun.

L'inspecturat da vischnancas sco er la gruppa da lavur „contabilitad“ da l'uniun grischuna dals emploiads

da las vischnancas cusseglian perquai urgentamain a las vischnancas d'infurmar supplementarmain en in'aggiunta tar il quint annual almain davart las suandantas posiziuns:

- obligaziuns eventualas
- indicaziuns davart la contribuziun entira da las obligaziuns da leasing che n'èn betg inditgadas en la bilantscha

L'aggiunta po alura vegnir cumplettada cun ulteriuras cumprovas e glistas che augmentan l'expressivitat da singulas posiziuns u da cas finanzials.

Ils cuntengs minimals per l'aggiunta tar il quint annual cun las definiziuns ed ils exempels correspondent èn inditgads sin in fegl supplementar tar questa ediziun da la Ginfo.

L'inspecturat da vischnancas vegn a controllar tar l'inoltraziun dals quints annuals 2003, sche las infurmaziuns supplementaras necessarias èn cuntegnidas en questa aggiunta. Nua che quai n'è betg il cas, vegnan las vischnancas supplitgadas da far suandar las infurmaziuns.

Furmaziun supplementara	
extract da la purschida da furmaziun supplementara da la HTW Cuira, UGEV, Gemeinde Treuhand SA, AGP	
→ curs fundamental model armonisà da contabilitad	19 e 20-2-04
→ dieta da las autoritads per contabilitad	26-3-04
→ far experientschas en la direcziun comunala	6-4-04
→ activitad efficazia da las autoritads	6, 11 e 13-5-04
→ seminari per la planisaziun da finanzas	27 e 28-5-04
→ schanzas / ristgas d'ina fusiun da vischnancas	4-6-04
→ approfondaziun en la procedura per la permessiun da construcziun	18-6-04
La brochura ed ulteriuras infurmaziuns survegnis Vus per tel. 081 286 39 17 u www.zvm.ch .	
L'uniun grischuna dals emploiads da vischnancas ha incumbensà la Gemeinde Treuhand SA d'organisar, realisar e manar la scolaziun ed il perfecziunament da las autoritads e dal personal da las vischnancas grischunas en il sectur da la contabilitad.	

Agiunta tar il quint annual

En l'aggiunta tar il quint annual tutgan al minimum indicaziuns davart las obligaziuns eventualas e las obligaziuns da leasing da la vischnanca tenor las definiziuns ed ils exempels qua sutvart. Plinavant èn recumandablas ulteriuras cumprovas e glistas che augmentan il cuntegn infurmativ dal quint annual.

1. Obligaziuns eventualas

a. Definiziun

Obligaziuns eventualas èn obligaziuns contractualas da las vischnancas a favur da terzas personas ch'èn dependentas da l'entrada d'ina premissa definida e che pon avair per consequenza ina prestaziun finanziaria d'in gener fixà e d'ina autezza maximala fixada. Exempels per obligaziuns eventualas èn cauziuns, prestaziuns da garanzia a favur da terzas personas, obligaziuns da garanzia per credits d'agid d'investiziun AI a viasfier da muntogna ed ad associaziuns sco er garantias da deficit.

Tenor il dretg da credit è la surpigliada d'ina obligaziun eventuala ina expensa. L'expensa basegna perquai ina permissiun da l'expensa (credit d'impegn) da l'istanza cumpetenta. Tar la contabilitad vegnan talas obligaziuns registradas pir il mument da lur scadenza.

b. Exempels per cumprovar obligaziuns eventualas

conclus RC	designaziun	scadenza	31-12-2002	31-12-2003
25-06-2001	emprest AI, teleferica xy, cauziun	31-12-2017	500'000	450'000
02-08-2001	emprest per il runal xy, cauziun	illimità	100'000	80'000
---	finanziaziun restanta cassa chantunala da pensiun	31-12-2005	140'000	140'000
17-05-2002	garanzia da deficit per il bogn cuvert xy	illimitada	50'000	50'000
---	cauziun a favur da la centrala d'emissiun	15-02-2007	quota	quota

2. Obligaziuns da leasing

a. Definiziun

Obligaziuns da leasing datti tar la vischnanca cun ceder bains economics durabels per il diever cunter indemnizaziun. Tut tenor la grondezza da la vischnanca vegnan menziunadas qua mo obligaziuns da leasing pli grondas.

b. Exempels per cumprovar obligaziuns da leasing

conclus RC	designaziun	scadenza	31-12-2002	31-12-2003
17-11-1994	schlavazzun/maschina da rumir naiv	31-12-2004	20'000	15'000
20-09-1998	indriz d'EED	31-12-2005	35'000	20'000
28-08-2000	2 vehichels da pista marca xy	31-12-2008	250'000	200'000

3. Ulteriuras cumprovas e glistas

Recumandabel è da menziunar en l'aggiunta ulteriurs fatgs che augmentan l'expressivitat da singulas posiziuns u da cas finanziarials:

- register da las valurs d'assicuranza dals edifizis da las immobiglias che tutgan a la vischnanca
- glista da las vaglias e da las participaziuns
- glista dals debits da banca e dals emprests cun scadenza e tschains
- ulteriuras remartgas davart la valitaziun da contos activs e passivs (reservas secretas)
- indicaziuns davart las midadas fatgas (augment u reducziun da la valor) d'immobiglias da la facultad finanziaria

Finanzstatistik der Bündner Gemeinden

Finanzkennzahlen 2002

Gemeinde	Einw. 2002	Steuer- fuss 2002	Finanz- kraftgr. 2002/03	Selbstfinan- zierungs- grad in %	Selbstfinan- zierungs- anteil in %	Kapital- dienstän- teil in %	Zinsbe- lastungs- anteil in %	Nettover- mögen bzw. Nettoschuld je Einw. in Fr.
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
1 Almens	222	130.000	4	394.59	29.51	14.43	-2.28	2'999
2 Alvaneu	435	120.000	3	118.66	23.99	0.56	-4.51	6'613
3 Alvaschein	157	89.250	3	491.73	20.41	15.34	3.36	-3'046
4 Andeer	716	78.750	1	42.63	15.51	7.04	1.64	-7'754
5 Andiast	256	115.000	4	12.38	11.92	-1.78	-11.22	8'820
6 Ardez	447	88.000	2	124.97	28.10	16.30	0.34	-2'112
7 Arosa	2'273	90.000	1	238.76	27.64	6.37	-7.01	-3'492
8 Arvigo	96	110.000	4	138.34	13.70	18.94	-20.46	25'652
9 Ausserferrera	48	73.500	1	258.15	38.46	4.09	-0.61	48'864
10 Avers	194	110.000	3	130.84	29.59	12.82	2.08	-1'099
11 Bergün/Bravuogn	511	130.000	5	176.83	17.67	36.09	15.18	-16'786
12 Bever	626	100.000	2		2.26	5.70	1.23	1'087
13 Bivio	238	126.000	4	78.74	4.28	22.83	2.78	-10'569
14 Bonaduz	2'525	110.000	3	219.21	19.33	15.94	4.87	-3'976
15 Bondo	194	100.000	3	166.06	18.36	14.39	-0.29	-5'122
16 Braggio	67	130.000	5	-435.51	-23.27	6.59	-3.77	10'360
17 Breil/Brigels	1'290	105.000	3	106.42	19.01	12.15	2.11	-3'621
18 Brienz/Brinzauls	122	100.000	3	51.21	3.49	7.15	-2.17	11'305
19 Brusio	1'253	99.750	3	111.90	21.69	15.30	0.05	-3'560
20 Buseno	104	120.000	3	694.92	39.67	40.49	1.83	-11'210
21 Calfreisen	46	130.000	5	217.97	14.23	13.47	-3.63	10'128
22 Cama	472	73.500	2	59.84	26.21	20.00	7.80	-12'262
24 Castaneda	230	94.500	3	321.02	40.74	8.76	-0.06	6'273
25 Castasegna	180	120.000	4	194.61	27.46	7.80	-0.12	-2'638
26 Casti-Wergenstein	54	105.000	4	-595.17	-103.84	28.82	11.12	-6'519
27 Castiel	123	130.000	5	111.07	29.73	29.98	-4.23	2'858
28 Castrisch	406	130.000	4	630.26	11.52	8.76	-2.00	3'248
29 Cauco	36	130.000	5	618.35	27.17	-4.42	-9.32	21'209
30 Cazis	1'553	120.750	3	46.38	12.37	10.97	0.31	-6'496
31 Celerina/Schlarigna	1'213	82.000	1					153
32 Chur	31'911	90.000	1	140.03	11.36	4.55	-0.99	-3'537
33 Churwalden	1'272	120.000	4	301.10	23.86	12.56	3.96	-2'388
34 Clugin	31	120.000	5	99.97	37.57	-6.06	-16.19	21'262
35 Conters i.P.	185	110.000	4	53.96	15.28	6.19	-8.16	13'629
36 Cumbel	268	130.000	4	256.69	18.78	13.32	1.57	-1'485
37 Cunter	194	99.750	2	4432.56	19.92	8.28	-1.94	1'500
38 Davos	10'931	100.000	2	57.88	13.83	3.19	-3.56	1'303
39 Degen	267	130.000	4	103.25	18.03	12.65	0.21	405
40 Disentis/Mustér	2'168	105.000	3	37.44	10.98	14.85	5.05	-5'976
41 Domat/Ems	6'631	90.000	1	96.15	19.41	9.51	-1.62	1'696
42 Donath	156	120.000	4	-9.80	-4.41	6.33	-11.25	11'587
43 Duvin	98	130.000	5	-37.25	-6.83	10.82	3.33	-6'113
44 Falera	537	84.000	2	43.12	25.04	-1.01	-2.30	5'182
45 Fanas	389	130.000	5		19.59	12.19	-2.21	-1'820
46 Feldis/Veulden	140	130.000	5	248.52	15.63	6.51	-1.48	3'515
47 Felsberg	2'062	110.000	3	200.33	24.33	16.09	3.48	-1'630
48 Fideris	584	120.000	4		1.24	13.07	2.95	-2'395

Gemeinde	Einw. 2002	Steuer- fuss 2002	Finanz- kraftgr. 2002/03	Selbstfinan- zierungs- grad in %	Selbstfinan- zierungs- anteil in %	Kapital- dienst- teil in %	Zinsbe- lastungs anteil in %	Nettover- mögen bzw. Nettoschuld je Einw. in Fr. (8)
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	
49 Filisur	486	105.000	2	78.64	10.17	20.03	4.21	-12'247
50 Fläsch	569	100.000	3		19.07	11.74	-1.82	-812
51 Flerden	174	130.000	5	51.04	18.92	2.35	-8.23	8'077
52 Flims	2'493	89.250	1					-8'188
53 Flond	189	130.000	4	91.16	14.07	4.97	-6.34	3'622
54 Ftan	483	110.000	3	292.02	16.86	15.67	1.58	-3'438
55 Fuldera	129	130.000	5	1.47	1.16	13.84	-5.63	848
56 Furna	227	130.000	5	290.30	21.12	16.93	-1.00	2'357
57 Fürstenu	308	110.000	3	67.03	12.19	1.90	-3.74	6'538
58 Grono	917	84.000	2	140.97	29.17	12.99	0.84	-1'509
59 Grüşch	1'230	110.000	3	379.38	26.97	10.75	1.37	-970
60 Guarda	170	105.000	4	181.13	26.73	11.83	3.23	-2'228
61 Haldenstein	855	100.000	2		5.57	19.19	4.17	1'354
62 Hinterrhein	84	84.000	4	125.50	37.26	-2.48	-25.51	26'978
63 Igis	6'938	120.000	3	274.70	20.89	14.26	4.69	-2'764
64 Ilanz	2'361	115.000	3	934.29	12.37	9.98	-1.39	-4'785
65 Innerferrera	46	70.000	1	136.07	24.05	7.42	5.29	21'292
66 Jenaz	1'148	100.000	3		11.63	16.14	-1.14	1'285
67 Jenins	754	98.000	2	72.58	16.92	14.04	1.17	-748
68 Klosters-Serneus	3'798	90.199	1	850.92	27.72	20.56	2.56	-1'545
69 Küblis	808	120.000	4	32.92	9.18	12.75	1.24	-4'115
70 Laax	1'189	71.400	1	85.71	14.52	10.45	-1.73	-2'890
71 Ladir	117	120.000	4	1455.11	25.89	-1.90	-7.74	9'676
72 Langwies	306	110.000	3		1.25	17.05	3.51	-5'766
73 Lantsch/Lenz	514	94.500	3	12.20	5.75	0.55	-5.44	-748
74 Lavin	192	89.250	3	21.54	1.24	27.88	2.15	-9'353
75 Leggia	132	120.000	4	113.02	33.45	20.19	2.50	-3'051
76 Lohn	45	130.000	5	1104.65	9.80	16.38	-3.61	-695
77 Lostalio	663	90.000	3	194.45	31.60	-0.10	-2.94	2'207
78 Lü	69	130.000	5	471.90	20.64	8.43	-4.43	8'452
79 Lünen	83	100.000	4		27.79	15.63	-0.75	5'381
80 Lumbrein	438	130.000	4		8.20	7.29	-1.26	-316
81 Luven	200	130.000	5	16.78	6.90	-2.30	-6.73	7'098
82 Luzein	1'135	130.000	4	410.47	11.99	11.52	1.59	-142
83 Madulain	182	94.500	2		30.63	-7.21	-9.10	21'939
84 Maienfeld	2'389	80.000	1	80.30	31.35	-0.67	-7.67	2'227
85 Maladers	515	110.000	3	53.52	16.09	4.64	-8.95	782
86 Malans	1'988	110.250	3		31.00	10.39	0.72	469
87 Malix	648	120.000	4	686.15	18.28	15.61	1.42	-932
88 Marmorera	55	50.000	1	241.05	28.86	13.97	0.43	3'343
89 Masein	408	130.000	4	753.77	48.16	5.57	0.99	2'339
90 Mastrils	518	130.000	5	92.46	22.93	15.83	3.58	-4'214
91 Mathon	59	120.000	5	190.83	13.62	-14.64	-21.21	49'585
92 Medel (Lucmagn)	491	90.000	3	217.35	19.72	9.62	0.10	-2'510
93 Medels i.Rh.	44	120.000	5	-105.79	-8.81	0.52	-5.00	16'534
94 Mesocco	1'207	95.000	3	116.16	10.15	6.89	1.85	-6'099
95 Molinis	154	105.000	4	69.15	8.79	-4.30	-14.75	26'376
96 Mon	88	105.000	3	90.32	17.13	13.00	-1.03	-5'714
97 Morissen	248	130.000	4		30.28	6.11	-2.59	3'736
98 Mulegns	25	84.000	3	13.65	16.51	12.45	-5.42	11'327
99 Müstair	829	130.000	4	104.30	4.65	15.25	2.48	-4'350

Gemeinde	Einw. 2002	Steuer- fuss 2002	Finanz- kraftgr. 2002/03	Selbstfin- zierungs- grad in %	Selbstfin- zierungs- anteil in %	Kapital- dienst- teil in %	Zinsbe- lastungs- anteil in %	Nettover- mögen bzw. Nettoschuld je Einw. in Fr. (8)
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
100 Mutten	84	130.000	5		-4.56	9.40	-0.48	7'011
101 Nufenen	147	120.000	4		24.71	-2.04	-8.50	6'816
102 Obersaxen	810	130.000	5	307.55	24.97	25.26	5.01	-12'251
103 Pagig	80	120.000	5	328.83	27.84	18.28	-13.70	37'462
104 Parpan	278	90.000	2	106.53	7.33	17.28	4.28	-5'909
105 Paspels	427	110.000	3	125.76	18.93	11.11	-4.38	-9'052
106 Patzen-Fardün	78	120.000	5	-11.66	-5.06	13.62	-9.10	7'341
107 Peist	228	130.000	5		3.00	2.92	-4.57	2'295
108 Pignia	116	89.250	3	27.38	4.41	2.04	-6.63	9'397
109 Pigniu	54	105.000	2		-8.64	42.27	13.64	-29'856
110 Pitasch	118	130.000	5		-8.92	11.77	0.94	-2'723
111 Pontresina	1'880	85.000	1	87.08	26.19	22.64	1.61	-2'392
112 Portein	22	130.000	5	191.01	27.27	0.52	-4.25	13'473
113 Poschiavo	3'529	115.000	3	162.36	11.15	5.36	-0.63	-1'548
114 Praden	110	130.000	5	-89.67	-13.20	26.86	4.83	-15'783
115 Pratval	249	125.000	4	415.38	26.29	11.23	-0.95	6'766
116 Präz	190	130.000	4		24.17	10.29	-0.09	447
117 La Punt-Chamues-ch	678	77.500	1	98.23	12.78	6.63	-1.02	-1'591
118 Ramosch	469	120.000	3		10.65	20.01	2.30	-8'715
119 Rhäzüns	1'241	130.000	5	230.58	25.13	14.80	3.85	-1'887
120 Riein	73	130.000	5		29.89	18.66	-1.29	5'884
121 Riom-Parsonz	347	99.750	3	69.40	5.76	4.76	-3.16	9'412
122 Rodels	264	120.750	4		19.78	9.86	-2.78	1'634
124 Rongellen	46	33.300	1	583.45	52.29	17.16	-2.77	1'439
125 Rossa	128	105.000	4	102.97	44.17	59.66	-2.73	2'847
126 Rothenbrunnen	314	100.000	3	211.46	25.78	-7.61	-16.77	9'530
127 Roveredo	2'198	103.000	3	619.57	23.64	13.14	4.97	-3'542
128 Rueun	440	130.000	5	243.01	33.54	27.03	5.07	-9'194
129 Ruschein	373	120.000	3	222.28	8.93	8.59	-1.76	2'386
130 San Vittore	698	105.000	3	222.82	31.31	10.71	5.39	-3'908
131 St. Antönien	234	130.000	5	96.75	17.59	27.77	3.24	-1'622
132 St. Ant.-Ascharina	116	130.000	5	44.16	29.78	8.42	-3.54	3'766
133 St. Martin	37	120.000	5	68.38	32.35	4.43	-3.52	15'148
134 St. Moritz	5'011	85.000	1	269.83	37.08	4.90	-3.57	-2'643
135 St. Peter	145	130.000	5	66.87	34.41	-1.54	-16.42	6'069
136 Sta. Maria V.M.	348	130.000	5	124.07	12.77	9.15	0.61	-3'372
137 Sta. Maria i.C.	114	110.000	3		11.57	36.03	7.36	-7'415
138 Saas i.P.	773	105.000	3	364.87	14.17	11.29	1.24	-740
139 Safien	350	130.000	5	295.42	30.10	15.69	5.99	-4'698
140 Sagogn	631	120.000	4		14.97	14.30	3.74	-2'740
141 Salouf	210	120.750	4	87.36	9.90	0.04	-3.70	2'944
142 Samedan	2'778	85.000	1	558.26	20.03	5.22	-3.91	-1'423
143 Samnaun	800	105.000	1	113.30	14.19	9.45	-3.58	-13'869
144 Sarn	159	130.000	5	124.12	28.02	5.49	-6.48	23'525
145 Savognin	968	112.875	2	160.53	7.50	9.86	-0.34	-824
146 Says	158	130.000	5		-2.43	18.41	7.51	-5'562
147 S-chanf	662	90.000	2	1225.00	43.22	-0.13	-13.59	-2'411
148 Scharans	790	110.000	3	492.16	22.46	14.70	2.20	-2'003
149 Scheid	134	130.000	5	1521.13	18.36	1.24	-4.20	8'681
150 Schiers	2'463	120.000	3	48.32	6.87	20.48	2.96	458
151 Schlans	98	105.000	4	-191.41	-29.31	-16.33	-23.47	17'632

Gemeinde	Einw. 2002	Steuer- fuss 2002	Finanz- kraftgr. 2002/03	Selbstfin- zierungs- grad in %	Selbstfin- zierungs- anteil in %	Kapital- dienst- teil in %	Zinsbe- lastungs- anteil in %	Nettover- mögen bzw. Nettoschuld je Einw. in Fr. (8)
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
152 Schluein	507	110.000	3	236.98	5.54	24.65	0.72	-4'917
153 Schmitten	266	130.000	4	119.64	13.16	10.43	-0.84	5'099
154 Schnaus	113	120.000	4		-9.08	19.75	-3.13	3'465
155 Scuol	2'161	110.000	2		19.65	14.75	4.80	-12'048
156 Seewis i.P.	1'389	120.000	4	-0.12	-0.03	14.13	-0.66	1'696
157 Selma	40	130.000	5		-9.05	13.15	-10.25	18'309
158 Sent	886	130.000	4		15.25	22.88	5.89	-9'810
159 Sevgein	220	130.000	5		15.21	16.19	3.29	-2'363
160 Siat	193	120.000	4	46.95	16.96	14.25	-3.16	3'019
161 Sils i.D.	883	126.000	3		29.35	7.50	-2.40	1'638
162 Sils i.E./Segl	682	80.000	1	180.89	19.61	10.20	-3.23	384
163 Silvaplana	941	85.000	1	102.98	33.78	12.28	-1.06	4'515
164 Soazza	391	63.000	1	4762.31	42.32	9.03	0.70	-1'070
165 Soglio	192	84.000	2	108.58	22.72	2.16	-3.76	7'004
166 Splügen	417	88.000	2	47.90	6.03	1.98	-3.56	1'721
167 Stampa	570	100.000	2	39.85	18.10	7.49	-0.11	-4'359
168 Stierva	142	105.000	3	45.71	10.99	31.25	7.20	-5'214
169 Sufers	135	50.000	1	161.01	22.13	27.16	5.18	-1'884
170 Sumvitg	1'417	105.000	3	175.65	16.01	13.76	4.17	-2'386
171 Sur	90	130.000	5		16.39	17.09	-1.59	-202
172 Suraua	299	130.000	5	135.47	17.93	13.20	-3.54	6'033
173 Surava	217	120.000	3	69.80	14.40	11.82	4.66	-8'334
174 Surcuolm	124	120.000	4	14.99	1.01	20.55	-1.85	20'690
175 Susch	218	77.000	2	23.81	2.22	4.98	-0.31	-3'650
176 Tamins	1'194	110.000	3	112.49	10.15	12.36	0.65	-3'858
177 Tarasp	299	89.250	1	279.79	27.20	18.06	0.04	3'862
178 Tartar	176	120.000	4	144.94	31.85	10.00	-4.70	4'029
179 Tenna	92	130.000	5	152.19	7.33	2.23	-4.07	20'433
181 Thusis	2'559	110.000	3	104.41	16.20	21.97	7.42	-5'713
182 Tiefencastel	241	73.500	1	168.65	23.99	5.25	-1.75	-1'187
183 Tinizong-Rona	366	110.250	3	113.08	19.95	14.46	2.27	-3'331
184 Trans	62	130.000	5		-10.47	-1.50	-4.16	-2'020
185 Trimmis	2'779	98.000	3	564.04	19.89	9.73	1.44	-723
186 Trin	1'098	110.000	3	100.42	18.47	17.24	-1.33	1'242
187 Trun	1'290	120.000	3	15.14	12.21	9.88	0.55	-5'079
188 Tschappina	160	120.000	5	301.26	26.75	-1.69	-6.81	13'939
189 Tschierschen	208	130.000	5	118.52	19.96	24.22	4.89	-14'327
190 Tschiers	176	130.000	5		-6.34	21.99	-0.33	2'221
191 Tschlin	427	84.000	2	42.41	20.54	47.50	5.37	-13'819
192 Tujetsch	1'585	95.000	2	811.83	21.41	10.56	3.53	-1'592
193 Tumezl/Tomils	322	120.000	4		18.38	6.83	-2.56	822
194 Untervaz	2'191	105.000	3	118.43	19.85	7.52	0.13	-2'175
196 Urmein	94	110.000	4	337.98	38.09	-14.21	-25.06	31'547
197 Valchava	215	130.000	5	25.53	6.16	3.78	-6.64	4'170
198 Valendas	311	130.000	4	-108.52	-3.43	15.33	-1.65	-201
199 Vals	994	99.750	2	115.00	31.04	17.26	1.61	-5'512
200 Valzeina	130	130.000	5		14.56	4.23	0.29	2'925
201 Vaz/Obervaz	2'609	80.000	1	116.19	15.27	8.28	-1.23	18
202 Vella	472	130.000	4	189.33	20.58	19.24	-2.43	-1'856
203 Verdabbio	163	130.000	5	16.79	13.55	7.94	-1.45	3'486
204 Versam	271	130.000	4	861.20	18.99	10.38	-2.18	3'127

Gemeinde	Einw. 2002	Steuer- fuss 2002	Finanz- kraftgr. 2002/03	Selbstfinan- zierungs- grad in %	Selbstfinan- zierungs- anteil in %	Kapital- dienst- teil in %	Zinsbe- lastungs- anteil in %	Nettover- mögen bzw. Nettoschuld je Einw. in Fr. (8)
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
205 Vicosoprano	482	94.500	2		14.11	10.27	0.18	-3'235
206 Vignogn	200	130.000	4	282.89	35.71	9.65	-3.45	-218
207 Vrin	277	120.000	4		27.10	9.98	-2.82	5'475
208 Waltensburg/Vuorz	399	120.000	4	517.13	7.45	21.47	4.06	-7'701
209 Wiesen	320	130.000	5	88.55	21.87	13.77	3.79	-8'949
210 Zernez	1'017	88.200	2	1149.77	20.61	11.28	1.25	-2'872
211 Zillis-Reischen	376	57.750	1	22.80	2.98	14.12	6.67	-5'786
212 Zizers	2'977	110.000	3	4311.83	18.90	10.08	-0.19	815
213 Zuoz	1'259	99.750	2	302.93	24.44	1.61	-1.16	2'506
Kanton Graubünden	185'941			163.12	18.14	9.63	-0.37	-1'846

Legende:

- (1) ESPOP per 31.12.2002
- (2) Gemeindesteuerfuss in Prozenten der einfachen Kantonssteuer
- (3) Finanzkrafteinteilung 2002 + 2003
- (4) Selbstfinanzierung in Prozenten der Nettoinvestition; Bei einem Einnahmenüberschuss in der Investitionsrechnung wird diese Kennzahl nicht ermittelt
- (5) Selbstfinanzierung in Prozenten des Finanzertrages
- (6) Kapitaleinsatz in Prozenten des Finanzertrages
- (7) Nettozinsen in Prozenten des Finanzertrages
- (8) Finanzvermögen abzüglich Fremdkapital; Nettovermögen (+); Nettoschuld (-)

Die Finanzkennzahlen gemäss Ziffern (4) bis (7) können nur bei jenen Gemeinden ermittelt werden, welche das Neue Rechnungsmodell im Sinne des Handbuchs des Rechnungswesens der Bündner Gemeinden anwenden.